

FUNCIONS COGNITIVOLINGÜÍSTIQUES

El discurs argumentatiu

El discurs argumentatiu exposa i defensa els arguments propis i els contrasta amb els arguments del destinatari, amb la intenció de comprovar si una interpretació és vàlida (o millora l'altra), si té excepcions i si pot admetre punts de vista contraposats.

En algunes disciplines (per exemple, el dret o la política), el discurs argumentatiu pretén convèncer el destinatari del missatge; a vegades, amb la intenció de provocar una acció concreta. Amb aquesta intenció, exposa raons o arguments recolzant-se en evidències i procura rebatre els contraarguments per persuadir de l'oportunitat d'aquesta acció.

En canvi, en una argumentació científica, la discussió estructurada permet enriquir, matisar i estructurar el discurs propi i fer avançar el coneixement sobre un tema de manera compartida. No pretén persuadir ni instar a prendre una decisió, sinó verificar la certesa d'una afirmació.

L'argumentació també és necessària per decidir com actuar. Un cas freqüent a l'aula es produeix treballant a partir de qüestions socialment vives o controvertides sociocientífiques, en què es demana a l'alumnat que elaborin el coneixement per prendre partit; per exemple, decidir en quina part del territori s'hauria d'ubicar una nova planta de tractament de residus. En aquest cas, l'argumentació té una doble naturalesa: epistèmica (elabora coneixement) i de decisió.

Es poden fer argumentacions orals o escrites. Un gènere argumentatiu oral freqüent a les aules és el debat. Cal practicar debats dels dos tipus que hem esmentat, tenir presents les normes bàsiques d'un debat respectuós i, pel que fa al debat científic, aprendre a preparar arguments i contraarguments, proves i documentació de suport. I, d'altra banda, també cal aprendre a avaluar la validesa de les idees que ens presenten i a formular bones preguntes per resoldre dubtes i discrepàncies.

També és important concretar els criteris d'avaluació, que tindran en compte els aspectes següents:

	DISCURS PERSUASIU	ARGUMENTACIÓ CIENTÍFICA
PERTINÈNCIA	Es presenten arguments coherents amb el tema que es debat i prou clars per deixar entreveure el punt de vista de l'emissor/a.	Es presenten arguments coherents amb el tema que es debat.
COMPLETESA I SUFICIÈNCIA	Es presenten un nombre suficient d'arguments i la major part són forts, és a dir resisteixen les objeccions.	No calen més proves per arribar a aquesta conclusió.
ESPECIFICITAT	Les dades que es presenten per recolzar l'argumentació decanten l'opinió o la decisió.	Les dades que es tenen indiquen la conclusió a què s'ha arribat i no una altra.
FIABILITAT I PRECISIÓ	Les proves o dades són d'una font fiable o són precises i verificables. Es fa ús d'un lèxic específic adient al tema.	
ORGANITZACIÓ DEL TEXT	Inclou descripcions, explicacions i arguments basats en una justificació, sempre tenint com a referència les idees que es presenten per validar o rebatre.	

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- CANALS, Roser (2005). *L'argumentació en l'aprenentatge del coneixement social*. Tesis doctoral. Bellaterra: UAB.
- DOMÈNECH-CASAL, Jordi. *Ciència, llengua i discurs. 75 accions lingüístiques per ensenyar a pensar Ciències* (en preparació).
- JORBA, Jaume *et al.* (1998). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Bellaterra: ICE de la UAB.